

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. rugsėjo 30 d.*

„Institucinė teisė — Europos piliečių iniciatyva — Ekonominė ir pinigų politika — Valstybės skolos negražinimas — „Sunkios padėties“ principo įtvirtinimas — Atsisakymas užregistruoti — Komisijos įgaliojimai — Pareiga motyvuoti“

Byloje T-450/12

Alexios Anagnostakis, gyvenantis Atėnuose (Graikija), atstovaujamas advokato A. Anagnostakis,

ieškovas,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą H. Krämer ir M. Konstantinidis,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2012 m. rugsėjo 6 d. Komisijos sprendimą C (2012) 6289 *final*, kuriuo atmestas 2012 m. liepos 13 d. Komisijai pateiktas prašymas užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „Milijonas parašų už solidarią Europą“,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas H. Kanninen, teisėjai I. Pelikánová ir E. Buttigieg (pranešėjas),

posėdžio sekretorė S. Spyropoulos, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. gegužės 5 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: graikų.

Sprendimą

Teisinis pagrindas

- 1 Remiantis SESV 24 straipsnio pirma pastraipa priimto 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos (OL L 65, p. 1) 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. piliečių iniciatyva – Komisijai pagal šį reglamentą pateikta iniciatyva, kurioje Komisija raginama neviršydamą savo įgaliojimų pateikti pasiūlymą dėl tų klausimų, dėl kurių, piliečių nuomone, Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas, ir kuriai pritarė bent milijonas reikalavimus atitinkančių pasirašiusiųjų, kurie yra bent iš ketvirtadalio visų valstybių narių;

<...>“

- 2 Pagal Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 ir 3 dalis:

„2. Per du mėnesius nuo II priede nurodytos informacijos gavimo dienos Komisija registruoja pasiūlytą piliečių iniciatyvą, suteikdama jai unikalų numerį ir išsiunčia patvirtinimą organizatoriams, jei laikomasi šių sąlygų:

<...>

- b) nėra taip, kad pasiūlyta piliečių iniciatyva akivaizdžiai nepatektų į Komisijos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis;

<...>

3. Komisija atsisako registruoti iniciatyvą, jei neįvykdytos 2 dalyje nurodytos sąlygos.

Jei Komisija atsisako registruoti pasiūlytą iniciatyvą, ji praneša organizatoriams apie tokio atsisakymo priežastis ir apie visas galimas teismines ir neteismines teisės gynimo priemones, kurių jie gali imtis.“

Ginčo aplinkybės

- 3 Ieškovas Alexios Anagnostakis organizavo ir 2012 m. liepos 13 d. Europos Komisijai įteikė Europos piliečių iniciatyvą „Milijonas parašų už solidarią Europą“ (toliau – pasiūlyta EPI); ja siekiama Europos Sąjungos teisės aktuose įtvirtinti „sunkios padėties principą, pagal kurį tuo atveju, kai dėl odiozinės skolos grąžinimo kyla grėsmė valstybės finansiniam ir politiniam veikimui, atsisakymas grąžinti tokią skolą yra būtinas ir pateisinamas“. Kaip teisiniu pagrindu pasiūlytai EPI patvirtinti buvo remtasi „ekonomine ir pinigų politika ([SESV] 119–144 straipsniai)“.
- 4 2012 m. rugsėjo 6 d. sprendimu (toliau – ginčijamas sprendimas) Komisija atsisakė užregistruoti pasiūlytą EPI, nes ji akivaizdžiai nepatenka į Komisijos įgaliojimus teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 5 2012 m. spalio 11 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu ieškovas pareiškė šį ieškinį.

- 6 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - nurodyti Komisijai užregistruoti piliečių iniciatyvą,
  - nurodyti imtis visų kitų pagal teisės aktus reikalaujamų priemonių.
- 7 Formaliai nepateikęs reikalavimo dėl bylinėjimosi išlaidų ieškovas dublike prašo tuo atveju, jei ieškinys bus atmestas, kiekvienai šaliai nurodyti padengti savo bylinėjimosi išlaidas, atsižvelgiant į kiekvienos iš jų finansinę padėtį.
- 8 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,
  - priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.
- 9 Taikydamas 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento 64 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones Bendrasis Teismas paprašė šalių raštu atsakyti į pateiktą klausimą ir pridėti pasiūlytos EPI kopiją. Ieškovas ir Komisija atsakė per nustatytą terminą.

Dėl teisės

- 10 Grįsdamas savo ieškinį ieškovas tvirtina, kad Komisija padarė teisės klaidų, kai atsisakė užregistruoti pasiūlytą EPI remdamasi Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punktu, nustatančiu sąlygą, pagal kurią iniciatyva nėra užregistruojama, jeigu akivaizdžiai nepatenka į Komisijos įgaliojimus teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis. Šiuo klausimu ieškovas remiasi SESV 122 straipsnio 1 dalies, 122 straipsnio 2 dalies, 136 straipsnio 1 dalies b punkto ir tarptautinės teisės taisyklių pažeidimu. Ieškovo teigimu, šiomis įvairiomis nuostatomis Komisijai buvo suteikta teisė teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto, įgyvendinančio pasiūlytos EPI tikslą, priėmimo.

Dėl antrojo ir trečiojo reikalavimų priimtinumą

- 11 Savo antruoju ir trečiuoju reikalavimais ieškovas Bendrojo Teismo prašo atitinkamai įpareigoti Komisiją užregistruoti pasiūlytą EPI ir nurodyti imtis visų kitų pagal teisės aktus reikalaujamų priemonių.
- 12 Tačiau iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad Bendrasis Teismas, vykdydamas teisėtumo kontrolę pagal SESV 263 straipsnį, negali įpareigoti institucijų arba vietoj jų priimti sprendimo. Šis teisėtumo kontrolės ribojimas taikomas visose ginčų, kuriuos gali nagrinėti Bendrasis Teismas, srityse, įskaitant ginčą dėl Europos piliečių iniciatyvos (šiuo klausimu žr. 2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Mattila / Taryba ir Komisija*, T-204/99, Rink., EU:T:2001:190, 26 punktą; šį sprendimą apeliacinėje instancijoje patvirtinančio 2004 m. sausio 22 d. Sprendimo *Mattila / Taryba ir Komisija*, C-353/01 P, Rink., EU:C:2004:42, 15 punktą ir 2008 m. spalio 8 d. Sprendimo *Agrar-Invest-Tatschl / Komisija*, T-51/07, Rink., EU:T:2008:420, 27 ir 28 punktus).
- 13 Todėl ieškovas negali prašyti Bendrojo Teismo įpareigoti Komisiją užregistruoti pasiūlytą EPI ir nurodyti imtis visų kitų priemonių.

Dėl esmės

Pirminės pastabos

- 14 Pasiūlytos EPI tikslas – Sąjungos teisės aktuose įtvirtinti sunkios padėties principą, pateisinanti valstybės atsisakymą grąžinti savo skolą, jei dėl tokio grąžinimo kiltų grėsmė jos finansiniam ir politiniam gyvybingumui.
- 15 Iš ESS 5 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies matyti, kad vadovaudamasi suteikimo principu Sąjunga veikia tik neperžengdama ribų kompetencijos, kurią, siekiant Sutartyse nustatytų tikslų, jai šiose Sutartyse suteikė valstybės narės, ir kad kiekviena institucija veikia neviršydamą Sutartyse jai suteiktų įgaliojimų ir laikydamasi jose nustatytų procedūrų, sąlygų bei tikslų.
- 16 ESS 11 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad tam tikromis sąlygomis Sąjungos piliečiai gali imtis iniciatyvos raginti Komisiją, kad ši, neviršydamą savo įgaliojimų, pateiktų atitinkamą pasiūlymą dėl tų klausimų, dėl kurių, piliečių nuomone, Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas.
- 17 Pagal Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punktą Komisija atsisako užregistruoti pasiūlytą piliečių iniciatyvą, jeigu ji „akivaizdžiai [nepatenka] į Komisijos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis.“
- 18 Remiantis ginčijamu sprendimu, pasiūlyta EPI akivaizdžiai nepatenka į minėtus Komisijos įgaliojimus. Todėl, taikydama Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punktą ir 3 dalį, Komisija atsisakė užregistruoti pasiūlytą EPI.
- 19 Šiuo ieškiniu Bendrojo Teismo prašoma patikrinti, ar, kaip teigia ieškovas, remdamasi Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punktu Komisija nepagrįstai atsisakė užregistruoti pasiūlytą EPI.
- 20 Be to, atsižvelgdamas į glaustus ginčijamo sprendimo motyvus Bendrasis Teismas nusprendė pirmiausia išnagrinėti, ar šis sprendimas atitinka pakankamo motyvavimo reikalavimą.

Dėl ginčijamo sprendimo motyvų

- 21 Reikia priminti, kad motyvavimo nebuvimas ar stoka reiškia esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimą, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį, ir yra su viešąja tvarka susijęs pagrindas, kurį Sąjungos teismas gali ar net privalo iškelti *ex officio*.
- 22 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV 296 straipsnyje nustatytos pareigos nurodyti individualaus sprendimo motyvus paskirtis – suinteresuotajam asmeniui suteikti pakankamai informacijos, kuri jam leistų žinoti, ar sprendimas yra pagrįstas arba galbūt turi trūkumų, dėl kurių jo teisėtumas gali būti ginčijamas, o Sąjungos teismui – galimybę vykdyti sprendimo teisėtumo kontrolę (1995 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Tiercé Ladbroke / Komisija*, T-471/93, Rink., EU:T:1995:167, 29 punktas ir 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *J / Parlamentas*, T-160/10, EU:T:2012:503, 20 punktas).
- 23 Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 3 dalies antra pastraipa, pagal kurią Komisija turi pranešti organizatoriams apie tokio atsisakymo priežastis, Europos piliečių iniciatyvos srityje yra konkreti minėtos pareigos motyvuoti išraiška.
- 24 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV 296 straipsnyje nustatytas reikalavimas nurodyti motyvus turi atitikti ginčijamo akto pobūdį. Reikalavimas nurodyti motyvus turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, ypač į akto turinį, ir į motyvų, kuriais remiamasi, pobūdį. Nurodant motyvus nereikalaujama tiksliai atskleisti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes klausimas, ar

- akto motyvai atitinka SESV 296 straipsnio reikalavimus, turi būti vertinamas atsižvelgiant ne tik į jų formuluotę, bet ir į kontekstą (2013 m. lapkričio 14 d. Nutarties *J / Parlamentas*, C-550/12 P, EU:C:2013:760, 19 punktą).
- 25 Šiuo klausimu nagrinėjamoje byloje reikia pažymėti, jog tai, kad pasiūlyta EPI nebuvo užregistruota, gali paveikti pačios piliečių teisės pateikti iniciatyvą, įtvirtintos SESV 24 straipsnio pirmoje pastraipoje, veiksmingumą. Todėl tokia sprendime turi būti aiškiai nurodomi motyvai, pateisinantys minėtą atsisakymą.
- 26 Iš tikrųjų pilietinę iniciatyvą pasiūliusiam piliečiui turi būti suteikiama galimybė išsiaiškinti priežastis, kuriomis remdamasi Komisija atsisakė ją registruoti. Komisija, gavusi pasiūlytą piliečių iniciatyvą, privalo ją ne tik įvertinti, bet ir pagrįsti atsisakymą, atsižvelgdama į tokio atsisakymo poveikį Sutartyje įtvirtintai teisei veiksmingai pasinaudoti šia teise. Tai išplaukia iš paties šios teisės, kuria, kaip jau buvo pažymėta Reglamento Nr. 211/2011 1 konstatuojamojoje dalyje, siekiama sustiprinti Sąjungos pilietybę ir suteikiant piliečiams teisę dalyvauti demokratiname Sąjungos gyvenime sutvirtinti demokratinę Sąjungos veikimą, pobūdžio (pagal analogiją žr. šio sprendimo 22 punkte minėto Sprendimo *J / Parlamentas*, EU:T:2012:503, 22 punktą).
- 27 Ginčijamame sprendime teigiama, kad pasiūlytos EPI tikslas, t. y. sunkios padėties principo, kaip jį suvokia ieškovas, įtraukimas į Sąjungos teisės aktus, akivaizdžiai nepatenka į Komisijos įgaliojimus teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis. Ginčijamame sprendime nurodyta, kad „išsamiai išnagrinėjusi iniciatyvoje minimas Sutarties nuostatas (SESV 119–144 straipsniai) ir kitus galimus teisinius pagrindus Komisija atsisako užregistruoti šią pasiūlytą piliečių iniciatyvą, nes ji akivaizdžiai nepatenka į Komisijos įgaliojimus teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis“. Ginčijamame sprendime Komisija paaiškina, kad „visų pirma galima remtis SESV 136 straipsnio 1 dalimi, kaip teisiniu pagrindu, tik jei priemonės skiriamos vien valstybių narių biudžetinei drausmei sustiprinti ir jei jomis siekiama užtikrinti sklandų Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą“. Ji taip pat teigia, kad „bet kuriuo atveju [pagal] SESV 136 straipsnio 1 dal[į] Europos Sąjungai nėra suteikiami įgaliojimai <...> vykdyti valstybių narių užduotis, kiek tai susiję su jų biudžetiniu suverenitetu ir funkcijomis, susijusiomis su valstybių pajamomis ir išlaidomis“.
- 28 Neginčijama, kad Komisija pagrindė atsisakymą užregistruoti pasiūlytą EPI tuo, kad nebuvo įvykdyta Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punkte numatyta sąlyga. Be to, Komisija aiškiai nurodė, kad nei nuostatomis, susijusiomis su ekonomine ir pinigų politika, kuriomis remiasi ieškovas, t. y. SESV 119–144 straipsniais, nei jokių kitų teisiniu pagrindu šiai institucijai nėra suteikiami įgaliojimai teikti Europos Sąjungos Tarybai siūlymą dėl akto, skirto pasiekti pasiūlytos EPI tikslą. Šiuo klausimu ginčijamame sprendime konkrečiai nurodyta SESV 136 straipsnio 1 dalis ir pateiktos priežastys, kodėl Komisija mano, kad minėta iniciatyva negalėjo būti grindžiama šiuo teisiniu pagrindu.
- 29 Ginčijamame sprendime Komisija taip pat išdėstė motyvus, kurie, jos nuomone, pateisina atsisakymą registruoti pasiūlytą EPI.
- 30 Dar reikia pridurti, kad, kaip jau buvo nurodyta, pareigos motyvuoti apimtis priklauso nuo atitinkamo akto pobūdžio ir jo priėmimo aplinkybių. Taigi, nagrinėjamo atveju pasiūlytoje EPI nebuvo aiškiai ir tiksliai apibrėžtas galimas teisinis pagrindas, susijęs su Komisijos kompetencija teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis.
- 31 Iš tikrųjų atsakydama į Bendrojo Teismo pateiktą klausimą Komisija teisingai pažymėjo, kad pasiūlytoje EPI nenurodyti jokie argumentai, pagrindžiantys ryšį tarp pasiūlytoje iniciatyvoje nurodytų visų 26 su Sąjungos ekonomine ir pinigų politika susijusių ESS straipsnių ir minėtos iniciatyvos turinio. Tik ieškinyje ieškovas rėmėsi SESV 122 ir 136 straipsniais, kaip specialiais pagrindais, suteikiančiais Komisijai kompetenciją teikti siūlymą dėl tokio Sąjungos teisės akto, koks numatytas pasiūlytoje EPI. Todėl Komisijos negalima kaltinti tuo, kad ginčijamame sprendime išsamiai neanalizavo pasiūlytoje

EPI kartu nurodytų įvairių SESV nuostatų, o tik konstatavo minėtų nuostatų svarbos byloje nebuvimą, ypač akcentuodama vieną iš jų, kuri, jos nuomone, yra visiškai nereikšminga, todėl, remiantis jos nurodytomis priežastimis, negali būti laikoma teisiniu pagrindu.

- 32 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, ginčijamame sprendime yra pakankamai informacijos, kad ieškovas galėtų suprasti atsisakymo užregistruoti pasiūlytą EPI priežastis, o Sąjungos teismas – vykdyti jam pavestą kontrolę.
- 33 Kadangi ieškovas atkreipia dėmesį į tai, kad bet kuriuo atveju ginčijamo sprendimo motyvai yra klaidingi, reikia priminti, kad pareiga nurodyti sprendimo motyvus yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia atskirti nuo klausimo dėl motyvų pagrįstumo, nuo kurio priklauso ginčijamo teisės akto turinio teisėtumas (žr. 2008 m. liepos 10 d. Sprendimo *Bertelsmann ir Sony Corporation of America / Impala*, C-413/06 P, Rink., EU:C:2008:392, 166 ir 181 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 34 Todėl darytina išvada, kad priimdama ginčijamą sprendimą Komisija laikėsi pareigos motyvuoti.

Dėl pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punkto pažeidimu

- 35 Ieškovas mano, jog Komisija padarė klaidingą išvadą, kad Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyta sąlyga nebuvo įvykdyta. Iš tikrųjų minėta institucija tokią išvadą padarė nepaisydama SESV 122 straipsnio 1 ir 2 dalių, 136 straipsnio 1 dalies b punkto ir tarptautinės teisės taisyklių.

– Dėl kaltinimo, susijusio su SESV 122 straipsnio 1 dalies pažeidimu

- 36 Ieškovas teigia, kad sunkios padėties principo, kaip jis jį suvokia, įtvirtinimas tikrai priskiriamas prie „ekonominę padėtį atitinkančių priemonių“, kurias priimti pagal SESV 122 straipsnio 1 dalį yra įgaliota Taryba. Minėta priemonė padėtų atkurti padėtį valstybėse narėse, kurioms tenka didžiulė skolos našta ir kurios ekonominiu požiūriu atsidūrė itin sunkioje padėtyje. Ieškovo teigimu, neturi būti reikalaujama gražinti skolos, jeigu ją gražinus gyventojai liktų be reikalingų išteklių, skirtų būtiniausiems jų poreikiams patenkinti.
- 37 Be to, ieškovas nurodo, kad SESV 122 straipsnio 1 dalies nuostatos apima visas ekonominę padėtį atitinkančias priemones, kurios, priešingai, nei tvirtina Komisija, turi būti taikomos ne tik tada, kai didelių sunkumų kyla dėl tam tikrų produktų tiekimo, visų pirma energetikos srityje.
- 38 Ieškovas teigia, kad pagal SESV 122 straipsnio 1 dalį siekiama įtvirtinti institucinį solidarumą, kylantį iš valstybių narių moralinio ir teisinio išipareigojimo palaikyti viena kitą ir teikti tarpusavio pagalbą. Solidarumo reikia laikytis visais atvejais, kai valstybė narė susiduria su sunkumais, ypač ekonominio pobūdžio, galinčiais turėti įtakos jos egzistavimui ir veikimui.
- 39 Komisija ginčija ieškovo argumentus.
- 40 SESV 122 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir atsižvelgdama į valstybių narių solidarumą, gali priimti sprendimą dėl ekonominę padėtį atitinkančių priemonių, ypač jei didelių sunkumų kyla dėl tam tikrų produktų tiekimo, visų pirma energetikos srityje.
- 41 Iš pradžių reikia priminti, kad 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendime *Pringle* (C-370/12, Rink., EU:C:2012:756, 115 ir 116 punktai) Teisingumo Teismas nusprendė, kad SESV 122 straipsnio 1 dalis nėra tinkamas galimos Sąjungos finansinės paramos nustatant finansavimo mechanizmą, skirtą valstybėms narėms, kurios yra susidūrusios ar kurioms kilo pavojus susidurti su sunkiomis finansinėmis problemomis, teisinis pagrindas.

- 42 Nors, kaip tvirtina ieškovas, tiesa, kad šios nuostatos tekste aiškiai nenurodyta, kad jos laikydamosi Taryba gali priimti tam tikras priemones tik vieninteliu atveju, kai didelių sunkumų kyla dėl tam tikrų produktų tiekimo, visų pirma energetikos srityje, vis dėlto remdama valstybių narių tarpusavio solidarumą Taryba turi priimti ekonominę padėtį atitinkančias priemones, kaip jos suprantamos pagal SESV 122 straipsnio 1 dalį, o tai reiškia, kad šios priemonės yra grindžiamos valstybių narių tarpusavio parama.
- 43 Todėl bet kuriuo atveju minėta nuostata negali būti laikoma tinkamu teisiniu pagrindu siekiant į Sąjungos teisę įtraukti sunkios padėties principą, kaip jį suvokia ieškovas, kuriuo vadovaudamasi valstybė narė turėtų teisę vienašališkai nuspręsti negrąžinti visos arba dalies savo skolos, nes ji susidūrė su rimtomis finansinėmis problemomis.
- 44 Dėl šių priežasčių reikia atmesti pirmąjį kaltinimą.
- Dėl kaltinimo, susijusio su SESV 122 straipsnio 2 dalies pažeidimu
- 45 Ieškovas teigia, kad pagal sunkios padėties principą valstybių narių, atsidūrusių ekstremalioje ekonominėje situacijoje dėl ne nuo jų priklausančių aplinkybių, skolos gražinimo nutraukimas arba sustabdymas gali būti laikomas finansine parama, kaip tai suprantama pagal SESV 122 straipsnio 2 dalį. Iš tikrųjų, ieškovo teigimu, iš šios nuostatos teksto matyti, kad tokia finansinė parama gali būti teikiama per tam tikrą laikotarpį arba apskritai turi būti sudaryta galimybė ją gauti, t. y. ji neapsiriboja tik *ad hoc* priemonių patvirtinimu, kaip klaidingai nurodo Komisija. Galiausiai minėtoje nuostatoje nenustatyta, kad tokia parama turi būti privalomai finansuojama iš Sąjungos biudžeto.
- 46 Komisija ginčija ieškovo argumentus.
- 47 Pagal SESV 122 straipsnio 2 dalį tuo atveju, kai valstybė narė patiria sunkumų dėl gaivalinių nelaimių arba jai gresia dideli sunkumai dėl išimtinių aplinkybių, kurių ji negali kontroliuoti, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali tam tikromis sąlygomis suteikti tai valstybei narei Sąjungos finansinę paramą.
- 48 Jau buvo nuspręsta, kad šia nuostata Sąjungai leidžiama tam tikromis sąlygomis suteikti konkrečią finansinę paramą valstybei narei. Tačiau ja negali būti pateisinamas skolos nurašymo mechanizmo įtvirtinimas teisės aktuose, kaip to pageidauja ieškovas, vien dėl tokio mechanizmo bendro ir nuolatinio pobūdžio (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 41 punkte minėto Sprendimo *Pringle*, EU:C:2012:756, 65, 104 ir 131 punktus).
- 49 Be to, jau buvo nuspręsta, kad pagal SESV 122 straipsnį siekiama užtikrinti Sąjungos, o ne valstybių narių teikiamą paramą (šio sprendimo 41 punkte minėto Sprendimo *Pringle*, EU:C:2012:756, 118 punktas). Taigi, sunkios padėties principo, kaip jį suvokia ieškovas, įtvirtinimas, darant prielaidą, kad, pasak jo, šis principas patenka į minėtoje nuostatoje pateiktą finansinės paramos sąvoką, neturi būti suprantamas kaip paramos, kurią Sąjunga teikia pagal minėtą nuostatą, priemonė, nes visų pirma tokiu principu būtų vadovaujama ne tik dėl valstybės narės išsiskolinimo Sąjungai, bet ir dėl išsiskolinimo viešiesiems arba privatiems juridiniams ar fiziniams asmenims, nors pastaroji situacija akivaizdžiai nėra įtraukta į nagrinėjamą nuostatą.
- 50 Vadinasi, sunkios padėties principo įtvirtinimas, kuriuo remiantis valstybei narei būtų leidžiama negrąžinti visos ar dalies savo skolos, akivaizdžiai nelaikomas viena iš finansinės paramos priemonių, kurias Taryba yra įpareigota patvirtinti pagal SESV 122 straipsnio 2 dalį.
- 51 Todėl antrajam kaltinimui taip pat negali būti pritarta.

– Dėl kaltinimo, susijusio su SESV 136 straipsnio 1 dalies b punkto pažeidimu

- 52 Ieškovas tvirtina, kad Komisija yra neteisi, kai teigia, kad SESV 136 straipsnio 1 dalis gali būti teisinis pagrindas tik tuo atveju, jei, pirma, priemonės skiriamos vien valstybių narių „biudžetinei drausmei“ stiprinti ir, antra, nesiekiami suteikti įgaliojimų Sąjungai vykdyti valstybių narių užduotis, kiek tai susiję su jų biudžetiniu suverenitetu ir funkcijomis dėl valstybių pajamų ir išlaidų.
- 53 Ieškovo teigimu, sunkios padėties principas priskirtinas prie ekonominės politikos gairių, kaip jos suprantamos pagal SESV 136 straipsnio 1 dalies b punktą, nes šio principo laikomasi koordinuojant ir derinant valstybių narių, atsidūrusių itin sunkioje padėtyje, ekonominę politiką, ir siekiant tikslų, susijusių su Sąjungos vertybėmis, t. y. tautų gerovės, laisvės, saugumo ir teisingumo, ekonominės sanglaudos bei valstybių narių solidarumo.
- 54 Pagal minėtą nuostatą priemonės, kurias vadovaudamasi SESV 122–126 straipsniuose nustatyta tvarka Taryba yra įgaliota patvirtinti dėl euro zonos valstybių narių, neturi būti skirtos tik biudžetinei drausmei stiprinti. Todėl negalima remtis jokių minėtų priemonių taikymo apribojimu dėl tariamo kišimosi į valstybių narių „biudžetinį suverenitetą“, nes tai tiesiogiai prieštarauja galimybei patvirtinti priemones, susijusias su biudžetine drausme, ir solidarumo sąlygai, įtvirtintai SESV 222 straipsnyje, kuriame visų pirma numatomi bendri valstybių narių veiksmai dėl žmogaus sukeltos katastrofos, kaip šiuo atveju atsitiko Graikijoje.
- 55 Komisija ginčija ieškovo argumentus.
- 56 SESV 136 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „siekdama prisidėti prie tinkamo Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo“ pagal atitinkamas Sutarčių nuostatas Taryba, vadovaudamasi atitinkama 121 ir 126 straipsniuose nustatyta tvarka, išskyrus 126 straipsnio 14 dalyje nustatytą tvarką, patvirtina valstybėms narėms, kurių valiuta yra euras, skirtas priemones, kuriomis siekiama „sustiprinti jų biudžetinės drausmės koordinavimą ir priežiūrą“ (SESV 136 straipsnio 1 dalis a punktas) ir „nustatyti joms taikomas ekonominės politikos gaires užtikrinant jų suderinamumą su visai Sąjungai priimtomis gairėmis ir užtikrinti jų priežiūrą“ (SESV 136 straipsnio 1 dalies b punktas).
- 57 Taigi, nėra priežasčių manyti, ir ieškovas to visiškai neįrodė, kad įtraukiant sunkios padėties principą, leidžiantį valstybei narei vienašališkai nuspręsti, kad skola turi būti panaikinta, siekiama sustiprinti jos biudžetinės drausmės koordinavimą arba kad šis principas priskirtinas prie ekonominės politikos gairių, kurias Taryba, siekdama prisidėti prie tinkamo Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo, yra įpareigota parengti.
- 58 Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo šio sprendimo 41 punkte minėtame Sprendime *Pringle* (EU:C:2012:756, 51 ir 64 punktai), Sąjungos vaidmuo ekonominės politikos srityje apriojamas koordinavimo priemonių patvirtinimu. Taigi, teisės akto, leidžiančio valstybei narei negražinti skolos, priėmimas, nepatenka į ekonominės politikos gairių sąvoką, kaip ji suprantama pagal SESV 136 straipsnio 1 dalies b punktą, kuriuo grindžiamas šis kaltinimas; iš tiesų priėmus tokį teisės aktą vienašališko sprendimo dėl valstybės skolos nutraukimo teisinis mechanizmas taptų priklausomas nuo laisvos susitariančiųjų šalių valios, o tai pagal šią nuostatą akivaizdžiai neleidžiama.
- 59 Darytina išvada, kad Komisija pagrįstai nusprendė, jog pasiūlymas įtvirtinti sunkios padėties principą, kaip jį suvokia ieškovas, akivaizdžiai nepatenka į SESV 136 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.
- 60 Priešingai, nei šiuo aspektu tvirtina ieškovas, atsisakymas šį principą įtraukti į Sąjungos teisės aktus neprieštarauja solidarumo sąlygai, nurodytai SESV 222 straipsnyje, pagal kurią „Sąjunga ir valstybės narės veikia bendrai ir solidariai, jei kuri nors valstybė narė [patiria] teroro aktą, gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą“; kitaip būtų tik tada, jei ši solidarumo sąlyga akivaizdžiai nebūtų susijusi su ekonomine ir pinigų politika, ekonomine situacija arba valstybių narių biudžetiniais sunkumais.

61 Todėl šis kaltinimas taip pat nepagrįstas.

– Dėl kaltinimo, susijusio su tarptautinės teisės taisyklių pažeidimu

62 Ieškovas teigia, kad Nuolatinis tarptautinis teisingumo teismas savo praktikoje pripažino, kad sunkios padėties principas laikomas tarptautinės teisės taisykle, pateisinančia mokėjimų, susijusių su skolos grąžinimu, nutraukimą, o gal net vienašališką sprendimą dėl dalies skolos panaikinimo, visų pirma dėl ekonominių ir valstybės išorės bei vidaus saugumo priežasčių. Todėl Komisija negali pagrįstai atsisakyti įtraukti šią taisyklę į Sąjungos teisinę sistemą.

63 Be to, dėl konkretaus Graikijos Respublikos atvejo 2012 m. rugsėjo 19 d. Nutartyje *Graikija / Komisija* (T-52/12 R, Rink., EU:T:2012:447, 54 punktą) Bendrasis Teismas pripažino tokio principo egzistavimą ir nusprendė, kad, esant išimtinėms aplinkybėms, kurios šiuo metu būdingos tos valstybės ekonominei padėčiai, reikia suteikti pirmenybę šios valstybės ir jos gyventojų interesams, užuot siekiant susigrąžinti, Komisijos teigimu, neteisėtai suteiktą pagalbą.

64 Komisija ginčija ieškovo argumentus.

65 Net darant prielaidą, kad yra tokia sunkios padėties principą įtvirtinanti tarptautinės teisės taisyklė, kuria remiantis išskirtinėmis aplinkybėmis valstybei narei leidžiama negrąžinti valstybės skolos, bet kuriuo atveju vien tai, kad tokio tarptautinės teisės principo esama, nepakanka, kad Komisija galėtų pagrįsti savo teisėkūros iniciatyvą, nes šiuo aspektu pagal Sutartis jai nesuteikiama tokia kompetencija, kaip matyti išnagrinėjus įvairias sutarties nuostatas, kuriomis ieškovas grindžia savo ieškinį.

66 Todėl reikia atmesti ketvirtąjį kaltinimą, o kartu ir visą šį ieškinio pagrindą.

67 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

68 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė.

69 135 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kai to reikalauja teisingumas, išimties tvarka Bendrasis Teismas gali nuspręsti, kad pralaimėjusi šalis, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia tik dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų arba kad iš pralaimėjusios šalies jos visai neturi būti priteistos.

70 Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir ieškovas pralaimėjo bylą, pastarasis turi padengti bylinėjimosi išlaidas. Iš tikrųjų, nors ieškovas teigia, kad dėl išimtinių priežasčių jis negali padengti visų bylinėjimosi išlaidų, bet kuriuo atveju pakanka pažymėti, kad šis teiginys nėra pagrįstas jokių konkrečių įrodymu.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš Alexios Anagnostakis bylinėjimosi išlaidas.**

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Paskelbta 2015 m. rugsėjo 30 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.